

fessoren havde nævnt, nemlig paa Arbeidsklassen, medens det aldrig var faldet ham ind at undersøge det før, skjøndt dog den samme Tanke er udtalt tidligere atter og atter. Jeg har ikke udtalt det Mindste om, at det var Noget, som var kommet op for mig ved Professorens Udtalelser, at denne Skat hvilede paa disse Klasser; men det, at han havde nævnt, at man i en Understøttelsesfond burde samle til de ubemidlede Klasser det, de ydede i Brændevinsafgift, det havde givet Anledning til, at man tog under Overveielse, om man muligvis burde fremkomme med Forslaget i en saadan Form eller ikke. Det, jeg udtalte, var, at man ikke burde følge Professorens i en saadan Tanke. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) forekommer mig at staa paa, hvad jeg vilde kalde et noget forældet Standpunkt. (En Stemme: Saa!) Ja, i en vis Henseende, det er den gamle liberale Stats Standpunkt, han staa paa, at Statshjælp er forkastelig, det er Hovedsagen. Men vi yde jo, som det ogsaa er udtalt af det ærede Medlem for Rjøbenhavns Amts 5te Valgkreds, Statshjælp paa mange Maader. Blindeinstituttet, Døvsuunneinstituttet, alt dette er overladt til Statshjælp, og det kunde der jo være lige saa god Grund til at lægge over paa Kommunerne; Udgifterne ved Sindsygeanstalterne refunderes vel, men ydes dog forskudsvis af Staten, Statshjælp er kort sagt slet ikke saa ukjendt. Endelig nævnde det ærede Medlem, at han ikke vilde være med til, at Andre udføres af Statskassen, uden at vi her havde den ubetingede Bevillingsmyndighed i vor Haand. Jeg behøver ikke at minde om, at det er næppe nok, at vi have det; men det Samme gjøre vi ogsaa ved Finantsloven; ogsaa der give vi jo Andre Ret til at udskrive af vore Lomme eller af Statskassen, f. Ex. Skolefondene. Skolefondene faae et lige saa stort Tilskud som det, de selv udgive, Skoleraadene raade selv over, hoorledes de ville pensionere Lærere, om de ville pensionere dem eller ikke, Alt naturligt med Ministerens Billigelse. Der giver man altsaa en anden Faktor Leilighed til at udskrive af Statskassen. Jeg skal ogsaa minde om, at man allerede tidligere til mangfoldige Diemed, Undervisningen vedkommende, har givet lige saa store Tilskud, som der fra Modtagernes Side blev ydet (Ufbrydelse). Ja, i en mindre Grad, men det er en Gradsforskjel, ingen Artsforskjel. Jeg skal forøvrigt minde det ærede Medlem om, at han selv har været med til at stemme for, at der i en ganske anderledes Grad funde udskrives af Statskassen end efter det foreliggende Forslag. Jeg skal blot minde om Lovforslaget om Understøttelseskasser, som han har stemt for gjentagne Gange. Det ærede Medlem vil ogsaa erindre, at netop den Gang udtalte man med stor Styrke — det gjorde blandt Andet Fenger, som da var Medlem af Thinget — at det netop

var Feilen, at man vilde udskrive af Statskassen, uden at Bevillingsmyndigheden raadede over, hvor store disse Bidrag skulde være. Jeg skal her minde om §§ 3, 4 og 7 i dette Lovforslag om Understøttelseskasser. I §§ 3 og 4 siges der udtrykkelig, at Enhver, der havde været Medlem af en Sygekasse selv blot en meget kort Tid, skulde, naar han blev trængende, have Understøttelse, denne skulde ikke regnes som Fattigunderstøttelse, og den skulde refunderes af Statskassen. Det var sandelig, et saa vidt gaaende Princip som vel muligt, det gaar videre, tror jeg nok, end det nu foreliggende Forslag gaar, thi det kan ikke negtes, at derigennem funde Muligheden være givet for, at Fattigbyrden blev fordelt paa en anden Maade, og at man derigennem kom til at præjudicere Statskassen. Saa jeg skal ikke negte, at det undrede mig noget, at det ærede Medlem tog saa stærkt paa Veie mod § 2. Forøvrigt paaflønner jeg hans velvillige Udtalelser overfor selve Tanken og haaber, at selve Tanken gennem sin videre Gang skal blive klaret med tilstræffelig Indsigt. Der er intet Forslag, der strax, naar det fremkommer, er selvstændig klart, heller ikke de, der komme fra det ærede Medlem. Det er en Selvsølge; Ingen er sødt Mester, det er et Ordspog, vi alle kjende. Der er gjentagne Gange flaaet paa, at man vil frasalbe Principet om Selvhjælp her, men det er ikke rigtigt; thi selv om Ordet Selvhjælp ikke nævnes, kan det være Noget, der er saa selvsølgelig til Grund liggende, at det ikke behøver at nævnes. Man vil dog vel ikke paaftaa, at den Understøttelse, der af de frie Fattigkasser skal gives, skal ydes til Bagabonder eller flette Personer, Folk, der have viist, at de Intet kunne og Intet ville; den skal toertimod ydes til Folk, der have viist, at de ville og kunne Noget, selv have viist Villie til at hjælpe sig selv. Der kan undtagelsesvis være Folk, der ikke have haft Leilighed til at hjælpe sig selv, og hvor Nød lige fuldt er kommen til Stede, og hvor Bestyrelsen dog kan komme til Hjælp; det kan ske, men det er ikke det Almindelige. Det Almindelige vil være, som Loven af 8de Marts 1856 nævner, at der skal bringes Hjælp, hvor Familien er bleven altfor talrig, og hvor Forsørgeren ikke er i Stand til, trods al god Villie, at skaffe det Nødvendige til sig og Sine. Det er da unegtelig Hjælp til Selvhjælp. Dem, der ikke ville hjælpe sig selv, kan det ikke nytte Noget at give Hjælp — og det har heller Ingen tænkt paa, at de skulde have Hjælp efter Loven af 8de Marts 1856. Forøvrigt betragter jeg ikke det ærede Medlems (Bergs) Udtalelser som et Angreb paa vort Forslag. Ivertimod, det er en Rettelse, en Gjøren opmærksom paa Noget, som nok er værd at tage under Overveielse, og det vil ogsaa blive taget under Overveielse under Forslagets videre Gang. Kun det vil jeg ikke have skal staa uimodsagt, at det, der er kommet